

ARCHIV

Štědrý večer byl stejně hezký, jako všechny z let minulých. Přibýlo opět pár kapek, v řece času, od okamžiku, kdy paní Tma, vyndala z čarovné truhlice, náruč černých šátků a počala jimi zakrývat město i okolí, místečko po místečku. Jen málo paprsků ještě pronikalo malými otvory, které si protrhla zvědavá okna, do černého šatu této tiché kouzelnice.

Stejně jako ostatní v této sváteční noci, rozdala Zuzka své dárky, potěšila se s těmi které dostala, popřála všem dobrou noc a hupla do postele.

Usnout však nemohla.

Čarovné kouzlo toho večera pronikalo k ní, nejen od stromku z vedlejší místnosti, ale i od ostatních, z celého domu, ulice, ba dokonce z celého města.

Přemýšlela o stromcích, které položily svůj život, za to aby lidé okolo nich, prožili hezký večer. ~~PRÁVĚ KDO VÍ, ZDA SE~~

Představovala si jejich bratry, kteří v tuto chvíli spali, přikrati bílou peřinou, na všech místech, kam tak ráda jezdí ^v sobotu a neděli. Představovala si jak pokývali na rozloučenou, svým sourozencům, kteří se vydali do města. Odkud asi přišel ten zelený chlu-
páč, pod kterým dnes ležely její dárky? Kdo ví, zda se ^ú

nepotkali už dříve. Co když jí pohladil vlasy, některou ze svých větví, když se zaklonila, aby mu od nohou dle utrkla štíhlou Beđlu ? A jestlipak jí, v tom případě, poznal ? Zatoužila ho také pohladit na dobrou noc. Posadila se na posteli, ale než stačila spustit nohy přes pelest, zastavil jí v pohybu, zvláštní zvuk. Jako by pokojem zazněl nejhlubší tón klavíru, při sešlápnutém pedálu. Pak jí lehoučké zacinkání přimělo, aby se otočila k oknu. Bylo otevřené, ale vůbec od něj nešel chlad. Naopak. Spíše, takové zvláštní teplo, jako od jarního slunce. Na parapetu seděl zlatovlasý klučina s očima jak hvězdičky a kývl jí na pozdrav :

" Ahoj Zuzanko !"

" Kdo jsi, ? " podívala se Zuzanka " A jak jsi se sem dostal ?"

" Jsem Ježíšek a přinesli mne sněžní ptáci, Zuzanka." zasmál se klučina zvonivým smíchem a pokračoval :

" Celý večer zněla moje harfa, jak její struny rozechvěla tvoje touha, abys mne spatřila. Proto jsem přišel. Chtěl bych ti také dát nějaký dárek." při těchto slovech sestoupil z okna a posadil se na kraj postele. Nohy mu nedosáhly na zem, tak jimi kýval do strany sem a tam.

" Ale vždyť jsi zemřel ve třiatřiceti letech. Jak je možné, že jsi teď tak mladý ?" zeptala se Zuzka a urovnala pokrčenou pokrývku.

" Každý může být mladý, když si to přeje" usmál se malý příchozí. " Jenom těm, kteří tomu nevěří se to nepodaří. Ale teď už si něco přej. To víš, mám málo času. Víš kolik lidí mne touží dnes večer potkat ? Poslechni si jak moje harfa stále zní." potřásl při tom malou harfíčkou, kterou svíral v drobných dlaních.

" Musí to být něco hezkého a jenom pro tebe" dodal.

" Tak já bych si přála " vydechla Zuzka "pozdravit všechny kamarády toho našeho vánočního stromku."

Lehounké mávnutí ruky, malého návštěvníka, nechalo rozplynout stěnu pokoje. Venkovní tma se rozzářila stříbrným svítem, jako krůpěje rosy na černém sametu.

Lůžko se potichu zdvihlo a rozletělo, obrovskou rychlostí, do dálky. Světla měst i vesnic pod nimi, se proměnila v tisíce zářících čárek a postel zestavila svůj let, nad zesněženým lesem. Ten se pojednou rozvlnil a stovky stromků, setřásly svůj zimní šat.

Pak pozvedly větve k obloze :

" Ahoj Zuzko ! Těšíme se na tebe, až nás opět navštívíš." znělo od každého zeleného vrcholku a Zuzce se

zdálo, že se celý les usmívá.

" Ahoj stromy !ř volala na ně " Nebojte se bude to brzy." vztyčila se a posílala jim vzdušné polibky. Lůžko se vzletělo k domovu, provázené zeleným a vonícím " Ahoj!" až se opět objevila světélka, změnila se v čárky a - za Zuzkou se zavřela stěna pokoje.

" Moc hezky jsi je pozdravila" radoval se Ježíšek " Za to ti splním ještě jedno přání." Stál uprostřed pokoje a oči mu zářily, ještě víc, než při jeho příchodu.

" Ty jsi tak hodný" užasla Zuzanka " ani jsem se nestačila vzpamatovat z tvého prvního dárku ?" " Ale mohu li mít ještě jedno přání, pak bych chtěla slyšet nějakou pěknou vánoční písničku." Ježíškovi zaplála očka vzrušením : " Tím přáním jsi udělala radost i mě, Zuzanko. Ani nevíš, jak rád hraji, v tento kouzelný čas."

Postavil se do dirigentské pózy, v rukou se mu objevila zlatá taktovka a mocně se jí rozmáchl. Na okamžik všechno ztichlo, jakoby v napětí. Pak se ale hvězdy roztančily po obloze a zestepo-

valy stříbrnými střešáčky. Měsíc udeřil na zářivý gong a vítr se rozezněl tónem hoboje. Sněhové vločky zazvonily jasnými tóny, v jásavém akordu. Všichni ptáci, na okamžik, přerušili svůj sen a krajem se rozletěl chór, plný radostných a jásavých trylků.

Celá obloha zazněla jedinou písní

Vánoční písní pro Zuzanu.

Skororecenze na jednu z možných.

Autoři nové Možnosti využili několika dobře zavedených jmen a mezi nekonfermní mládeží - té je jejich snaha především adresována - si tak zajistili budoucí abonenty.

Prostřednictvím jedenapadesáti stran své revue nabízejí jim i jistou možnost ve smyslu výzvy ke spolupráci. Napovídají tomu i Bláhovy "Meditace" i jejich vlastní hledačská tvorba zveřejněná v úvodu, doufejme že stálice, ve značně složitě mlhovině české samizdatové literatury.

Černého "Kultura" naznačuje, že se tvůrci nové revue nebudou vyhýbat ani úvahové a potažmo ani filosofující tematice. Ontatně by se tak připravili o bezesporu zajímavou a podstatnou složku průřezu českou tzv. "druhou kulturou". Mám na mysli především tvorbu reflexivně pojatou, tvořící ideové zázemí neoficiální literatury a navazující na myšlenkový odkaz autorů šedesátých let.

Snahou o co nejširší záběr "druhého kulturního kontextu" se MOŽNOST přibližuje bývalé TVÁŘI. Říkám přibližuje, neboť z jejího prvního čísla je patrná jistá nevyváženost, kterou lze omluvit snahou po dosažení

celistvosti předkládaného díla. Redakční práce má však své zákonitosti a tak by např. prospělo zařadit tak závažnou stať, jako je již zmíněná Černého " Kultura " na první stránky revue. Blíže neurčená a nedatovaná tvorba v úvodu čtenáře poněkud mate. Musí se prolistovat celou MOŽNOSTÍ aby vůbec pochopil, oč autorům vlastně šlo / x / Základní orientaci má ztíženou také tím, že se tvůrci MOŽNOSTI zřekli jinak běžného stránkování (v závěru revue však paginaci zavedli) a přehledného obsahu v úvodu.

Ani ukázky z Třešňákovy tvorby nepůsobí tak, jak zřejmě autoři MOŽNOSTI předpokládali. Takovýmto vytrženým způsobem lze předvést autora nového, který ještě není v povědomí čtenářské veřejnosti. Přínosem by byla naopak zmínka o něm, která by měla zpřehledňující, hlubší a propracovanější charakter. Za příklad může sloužit Klímové " Sváta Karásek " a jiná podobná, hodnotící, literatura.

Závěrem je třeba tvůrcům nové MOŽNOSTI doporučit snahu po vytvoření stálého okruhu přispěvatelů. Cílevědomou redakční prací jek s nimi, tak i se získaným materiálem, jistě dokáží zbavit MOŽNOST určité bezvýraznosti

/ x / Pozn. red. : Z této věty měla redakce škodolibou radost

patrné z první poloviny nové revue. Třeba je také varovat před " únavou " která se dostavuje již po druhém až třetím vydavatelském počínu ; pro samizdatová časopisy v Čechách je dokonce typická ...Vyvěrá již se samotné technické problematiky samizdatu. Redakční - a nejen redakční - práce zpravidla zabrání autorům v jejich vlastní tvorbě.

A na tomto místě bych chtěl promluvit do duše i eventuálním spolupracovníkům MOŽNOSTI : každý autor by si měl vzít za své, rozepsat - po redakční úpravě - svůj příspěvek v potřebném počtu kopií. Chce li svůu tvorbu konfrontovat s odatními, mělby pro to udělat víc, než je v jiných krajích a za jiných " výrobních " podmínek zvykem. Byla by to, myslím, ta nejlepší satisfakce za nabízenou MOŽNOST.

-iv-

pozn. red. :

Skoporecne hodnotí Možnost jako první číslo, které zároveň dává tvar. Je to pochopitelné, leč ne zcela správné. Možnost není jen výzvou ke spolupráci, vytvořením prostoru. Další čísla to dokazují. Jediné, co zdánlivě vytváří souvislost, je formát, přeneseně i nevyslovený název. Název, který takto použit už jednoznačně říká, že jde o jedno z možností. Je zajímavé, že název " Skororecne na jednu z možných " je jediné místo, které nasvědčuje plnému pochopení významu M. Nešlo o vytvoření pravidelného literárního či kritického časopisu ; označení " časopis pro vlastní potěšení k takové představě neopravňuje.

;;;;;;;;;;

Vydáme li se za značkou Sh, musíme dva roky nazpět, k časopisu AKÁT. Osobní časopis pro okruh přátel, převážná většina vlastní tvorby, nejružnější reflexe, hříčky se slovy i typografií, útržky postranní z vnější a to vše jako průchod časem, jako průchod vlastními názory a problémy. Forma časopisu s volným plánem, pravzor někde v Demlovi a prvních číslech Šlápějí. Časopis jako vznikání deníkového sešlku.

Rozporuplnost samotného Sh však vedla jinam než pravidelná řeč Demlových Šlápějí. Rozběhla se do výkřiku, roztáhla do otáčky. Pak nádech a začíná život dalšího časopisu. OBÁLKA. Všechno znovu.

všechno jinak. Malé celky schopné snadného rozmnožení (5-6 stran) se snahou o dostředivost, vnitřní jednotu, přirozené shluky dotvořené do celku, poukázání na předměty zájmu, problémy, .. a opět každým číslem se zvyšující rozbihavost.

A to už jsme na počátku léta 80 kdy tohle všechno přestalo vyhovovat, potřeba jakési syntézy (s jd) vedla ke vzniku " jedné z možných "

;;;;;;;;;;

Jedna z Obálek - scénáře vandřilování již je v M. publikována (Obálka č. 11), následující stránky jsou závěr třetího sešlku AKÁT u a OBÁLKA č. 8.

Trčí pozlacené křídlo anděla
Trčí pozlacené křídlo
 pozlacené
trčí
 ze stínu hlavy

struktura pískovce
v šikmém světle vystoupila
jemné barokní tvary zostřením ztvrdly

obloha byla tmavá
daleko od křídel

OBÁIKA 8

Hou hou někde jsem se ztratil
hou hou měl bych se zase nalézt
hou hou než zapomenu kudy jsem
zrovna šel
A začínat melodií je tak těžký

Hou hou

Hou hou

A začínat melodií je tak těžký

Mám

zoufat si že dostal jsem jen nahlédnout
a sáhnout

Dar

Duhovou kuličku sis šoupla zpátky
do kabátu

Hmm

Hmm touha

Hmm

A ruce na dně kapes
a oči na dně ulic
hledají díru, díru ve tvé podšívce
hou hou, je to trochu smutný
hou hou, smutný a naplňující
jak písnička o Zuzance
Zuzance chlapovi

Hmm

Zuzance chlapovi

Nazdar dne

Tý slávy, tý slávy

No nazdar dne

Tý slávy, tý slávy

Hmm,hmm - řeknem si navečer

Hmm,hmm - kam jsi dospěchal

Hmm,hmm - kolik zbylo předsevzetí

To jsme se zase nasmáli

to jo

to jsme se zase nasmáli

Nejsem čím bych chtěl

Hmm Hmm

Ani nevím čím bych chtěl

Hmm Hmm

Vlastně jestli bych chtěl čím bych chtěl

Hmm Hmm

Být Být Být

prostě mám všechno na co svěst

a kdo si zdůvodní umře na lenost

klidně budu povídat o svý sobeckosti

Hmm Hmm

To je svět

HmmHmm

To jsem já

Hmm Hmm

Zkažený

Hmm Hmm

Zkažený

Dobře víš že se těším
Dobře víš
Úplně mě to naplňuje
Úplně
Normálně žiju jenom tím
jenom tím

Takže mě jenom mrzí
Jé Jé

Jak je to prázdný - vždyť ty vlastně nevíš
Jé Jé

Jen tak prostě se těším
Je-n tak

Trochu to ztratilo tvýho jména zvuk
Tvýho jména

Jé Jé

Nemocniční odpoledne
(pět dopisů do minula)

krémový email, kovové postel a stplky
vybledlá zelen omyvatelných stěn
jen líno, hnědočerveně se rouhající bělí
bělí lůžek, košilí, bělí

Dlouho jsi nepsala, dlouho jsem tě neviděl
Obálka, adresa, psaní.. Ano ?
I kdyby měl pak sedět nad prázdným papírem
odpovědi a nevědět, jestli je pravdou
Vracím ? Ne, jen nechci.
Nevěřím tomu či druhému.
Naslouchat. A že nevydržím, chci
a trhám pavučiny ? Ať soudí

...

Přemýšlel jsem o panu Exuperym,
o křehkosti a zranitelnosti dívek, jejich zasažitelnosti
TÍM, co zvedá žaludek, obluďností násilnického, hrubého světa
ze kterého jako bychom byli sami postavení a marně se snažili
uniknout ..

A pan Exupery mluví, rozvážně, vyrovnaně jako "Otec"
" A takový je, člověče, větší než ty, vnucující věci v nichž
se vzpínáš, a ty, ty se jen vyrovnávej s bolestí která sedí
v ledvinách, se závratí zvedající útroby. Rozumět úsměvům dívek? "

Je luxus, že svět leží u nohou ? Je luxus, že neznám tvé jméno ?
Píšťalka zapadává prachem, už dávno jsem naposledy zkusil
najít své tóny

...

Jak hodně jsme si rozuměli, když se vlak rozjížděl ?
A proč se ptám, když zastírám svá provinění ?

...

Vidíš. Tebe jsem přešel.
A při tom jsi mi nejvíc rozuměla, ve všem, ani jsem
nechtěl předstírat a smál se své bezbranosti proti očím.
A bolelo, bolelo mě, vím, jsi silná, dokážeš se přenést,
stáli jsme vedle sebe, konstatovali. Komu vykřičet.
Míjení ~~KAZKY~~ od počátku.

Ahoj Inko !

Zdalo se mi dnes o obraze. Drátěné zelené poloprůhledné sklo, do ležetého obdélníku. Vcelku jen horní část. S prasklinami, směrem dolů tříšť, zkroucené, rezavějící drátky, kusy visícího skla udržují v sobě řád mřížky. Chuchvalce.

A objevoval se mi v nejrůznějších rámech, znovu a znovu týž, v bytech, galeriích, stále stejný obraz, v různých prostředích, světlech, ..

A taky jsem stál, přede mnou mříže, beton. Přiletěl holub, olysálý, černý, kráčel a kladl své peřím až po šupinaté prsty, zatuchlým peřím pokrztý nohy, slepeným, špinavými svazky prořídleho pazdeří, ty jeho nohy na betonu, obcházel mrtvé paty železných tyčí, drápy, šedivostí slepená zrnka písku.

Ležím na posteli, všude je bílo. Vší silou svírám kovovou pelest, pak s úlevou vystrkují nohy mezi trobkami ven, natahují se.. vtom pod oknem kytara. Dívám se, venku zahrada, po ní jde chlápek, kalhoty ze šedesátejch let, ofikanej, a hraje prastarý ježkovský akordy. Nějaká ženská se směje.

Co dodávat

Ahoj Sh

Až budu v situaci těch, kteří dneska žijou jenom z něčeho, nebudu mít z čeho. Nevím, jak jsem k tomu přišel.

Céline mě udivoval svojí samotou proti světu a nakonec se z něj stal fašista. Řečema fašista a chudý léčil zadarmo. Měj ty světa kříži v Polsku jednaj o generální stávce.

Celý večery opisuju knížku a nevím, jestli ji tolik chci, nebo jen potřebuju něco dělat. Ve společnosti jiné než tahle bych se asi vůbec neuplatnil. Postrádáte chronicky nějaký smysl tohohle všeho okolo? Já ne. Není.

Musím nechat kousek volného místa

Za tak závažnou negací se nic moc nehodí.

Ale někdy je mi dobře. Sám vlastně nevím, proč se toho nedržím. Asi. Co?

Přeci na sebe všechno nevyžívám. Eště by si někdo vo mě čet. Tak Bondy je pivní existence a kromě toho skvělýho moku pije krev všem kulturňákům ineditní literatury.

Přeřízl jsem jednou kmen, (ještě ve snu vidím
jak pila vyhazuje drobky, cítím svou námahu)
praskl, rozštípl se jakýmsi vnitřním napětím.
Až ďábelsky jsem zatoužil, aby totéž dokázala
po přečtení věta,

Pollockovskou skvrnu žluté barvy, oblouky
a smyčky propleteného odkapávání, míjím
každý den. Všiml jsem si jí : 16.3, 17.3,
22.3, v úterý dvakrát a dnes.

Stejně jako u mnoha jiných knížek, ke kterým přistupuji, nesnažím se číst Sartrov Marxismus a existencialismus tak, abyh jej rozebíral. Moje čtení je souběžným uvědomováním skutečností, které vidí autor, objevování a nazírání vztahů, které autor odhaluje. Jen s malou změnou základu - jiných zkušeností.

Můj přístup ke čtení M a E byl od účátku poznamenán odmítáním. To, jak vymezuje filozofii její místo ve světě je příliš podobné mrtvým poučkám, po chvíli rozhořčení nad "neuvěřitelným" (neuvěřitelně hloupým) textem potlačuji v sobě averzi k západnímu intelektuálovi, postavě jedné z mnoha, přijímající realitu toho, jak masy, jdoucí za svým uvědoměním si třídní příslušnosti uskutečňují v praxi výsledky filozofického poznání...

K "silnému zážitku z poznání, že lze k tvoření světa tváře přistoupit aktivně, že skeptické osamělost existencialismu je v této konfrontaci bezradná se^{zde} také S. s hrůzou přiznává, hlásí.

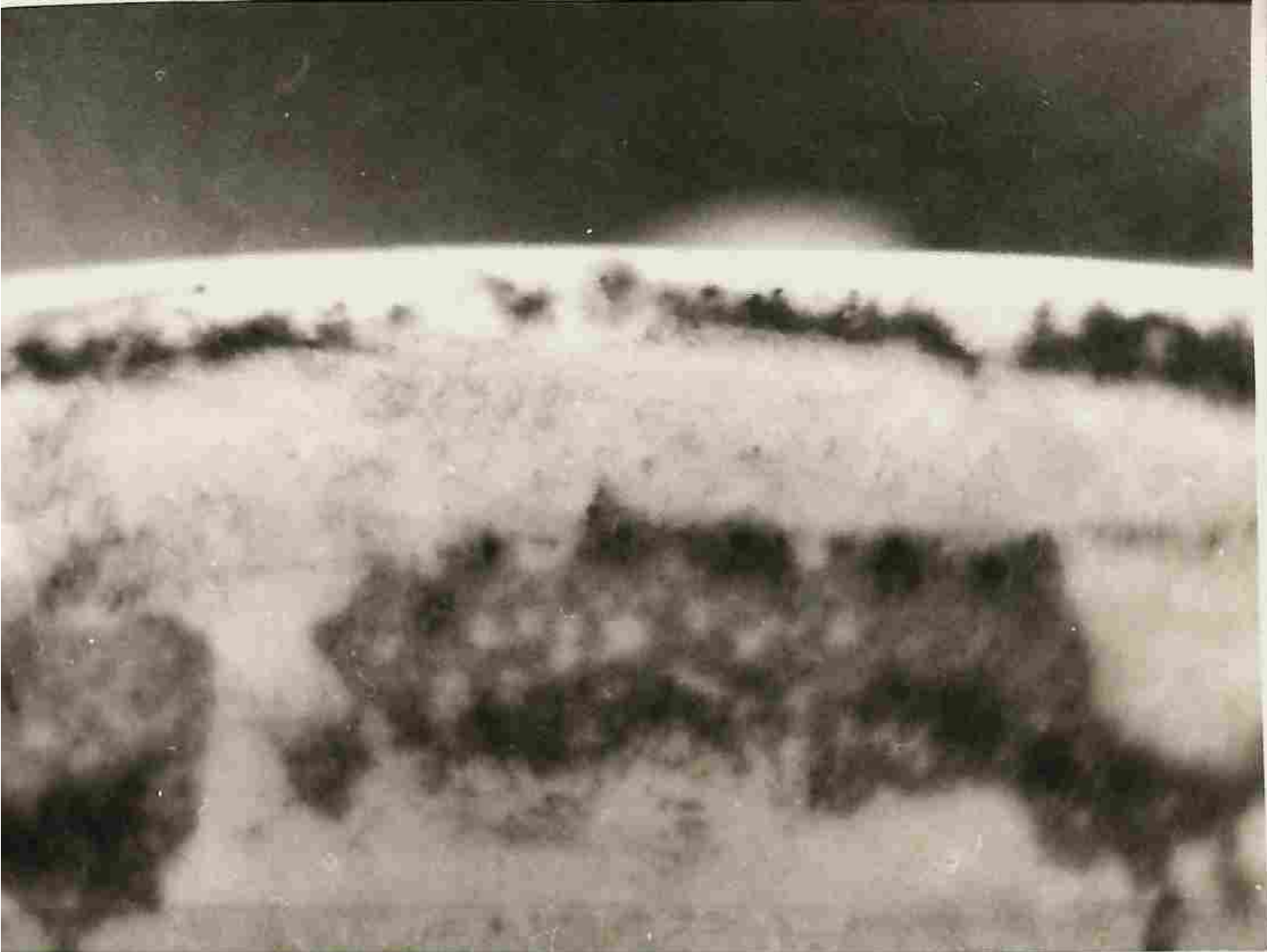
Nemohu posuzovat rozbory politických vztahů francouzské revoluce, ze kterých (mimo jiné) vychází, ani kritiky Marxismu frází a schémat. Zaujal mě hlavně samotný přístup S. k předmětu zkoumání. Sám za sebe polemizuje "se světem", M a E není dílo, které by vkládal do smysluplného obrazu světa jako příslušník jak on sám nazývá "vládnoucí a jediné živé filozofie"! I v této poloze marxistického kazatele stojí S. sám, sám starý existencialista, který se půl stránkou vyrovnává s Kierkegaardem, dvěma větami s Husserlem. Sám starý existencialista nazývá existencialismus ideologií, viní zkostnatělý reál marxismu, že umožnil nedostatečnou analýzou jeho parazitující život..

Zajímavá je k tomu i poznámka vydavatelů - kteří se v závěrečném slově distancují, upozorňují, že důležitý uzel - Leninova formulace přibližně pravdivého odrazu vědomí - chápe S. poněkud "jinak" než pravoslavní Marxisté.

A tak z celého snažení o "kritiku na obě strany", která má na straně ex. formu otcovského odhalení chyb a mystifikací, a na straně druhé je snahou o poctivou, tvořivou marxistickou analýzu, vynívá jen "kostnatost". Nevím, jak se vyvíjelo S. filozofické myšlení od 60. let, kdy M a E publikoval. Každopádně ale postavil pomník rozpadajícího se intelektuála, který za jakš-takš přijatelný obraz světa vymění třeba duši.

o s i p m a n d e l š t a m

/1891 - 1938/

= = = = =

Číst Mandelštamovu poezii vyžaduje nikoliv zásobu vědomostí, nýbrž vrozenou kulturu, přešlou z otce na syna. Těm, kteří jsou pro ni připraveni jakýmsi stavismem duchaplných lidí, jeví se jako vrchol ruské poezie své doby. Proniká k osobám, jež hledají ve verších nikoli hluboké myšlenky, důmyslné syžety, krásné obrazy a zvučná slova, ba ani dojetí ne, nýbrž vášně a patetické Slovo. Slovo, jež je Bohem, jež jde do hloubek, o nichž nemáme tušení a kam by ani inteligence, ani dojetí nepronikly. Slovo, jež přibližujíc se hudbě, vzbouzí vzpomínky, které nám byly zanechány našimi otci a které jsme sami sobě utvrdili za své existence, ani toho nepozorujíce.

Vladimír P o z n e r

.....

o s i p

m a n d e l š t a m

Myslím, že jsem nepotkal v životě básníka, který by nedělal to, čemu lidé říkají "bláznovské kousky", a ve svých vzpomínkách jsem o některých Mandelštamových "bláznovských Rouscích" vyprávěl. Byla to doba, která se vyznačovala všeličím, jen lehké nebyla ani trochu. A osud Osipa Mandelštama byl zvláště krutý. V roce 1919 se nějak dostal do Koktebelu, kde ho Vrangelovi agenti uvěznilí a obvinili, že pracoval pro Čeku v Nikolajevu (v tomto městě Mandelštam nikdy nebyl), chtěli ho popravit a zachránil ho básník M.A. Vološin. Mandelštamovi se podařilo uprchnout z bílého Krymu do Batumi. Tam ho zatkla menševická policie; v novinách se o něm psalo jako o "špiónovi pracujícím pro dvě strany - pro Vrangela a pro bolševiky". Pustili ho až na naléhání gruzínských básníků. Prodělali jsme spolu třesné putování z Tbilisi do Moskvy. V Leningradě a později v Moskvě žil Mandelštam bídě, byl na tom hůře než ostatní, ale psal dále překrásné a někdy i radostné básně. V roce 1934 byl zatčen za básně proti Stalinovi. Byl odsouzen do vyhnanství, plavil se po Kamě a byl stížen těžkou nervovou chorobou. Rok 1937 byl již byl ještě daleko a ochráncům ruské poezie se podařilo ~~rozsudek~~ rozsudek zmírnit - Mandelštam se směl z daleké vesnice na studeném severu přestěhovat a odpykat si tři roky svého vyhnanství ve Voroněži. Zotavil se tam a hodně psal. V lednu 1938 mi A.A. Fadějev přinesl korekturu "Novyj mir" a řekl, že se pokusí vrátit Mandelštama čtenářům. Ale za několik měsíců poté byl Osip Mandel-

štam jako bývalý politický provinilec opět zatčen a odsouzen k pěti letům vězení. Zemřel v etapovém táboře poblíž Vladivostoku, kde čekali političtí provinilci na nalodění a deportaci na nucené práce. Sešel jsem se s lidmi, kteří v tom lágru byli; vyprávěli mi, že Mandelštam byl nemocen, na pokraji svých sil, že skýva chleba, kousíček cukru byly pro ně tehdy nespílitelným snem, ale když se promrzli na kost sešli u společného ohně, Mandelštam jim recitoval své verše a Petrarcovy sonety v italštině. Mnozí se na něho dobře pamatují - do poslední chvíle nepřestal být básníkem.

i l j a
e r e n b u r g

=====

Mandelštamovy básně jsou vybrány ze sbírky
" kameny smutky sny "
vydána Odeon v roce 1970 - náklad byl stažen

.....

• • •

Dáno mi tělo - co si počnu s ním,
tak jediným, tak nevýslovně mým ?

Za tichou radost dýchat zde a žít,
komu mám, ptám se, za ni vděčný být ?

Jsem zahradník, ale i kvítek jen,
v žaláři světa nejsem opuštěn.

Na okna věčnosti už dávno leh
můj tělesný, můj teplý lidský dech ...

Utkví v něm vzorek zaznamenaný,
od jisté doby není k poznání.

Nechť okamžik se změní v kalný proud -
ten milý vzorek nelze přeškrtnout.

• • •

Někomu zimu - punč, co modrooce plane,
někomu glívajn se skořičí jen,
a někdo krutých hvězd příkazy zlé a slané
do čpící chalupy přenést je předurčen.

Jen teplý, slepičí trus, z něhož stoupá pára,
a trochu ovčího tepla spíš jako lék;
chci žít, chci aby se o mne též někdo staral,
a mne by zahřála hrst malých zápalek.

Pohled: mám v ruce jen krájáček z kameniny
a vrískot, jakot hvězd slabý sluch rozčeří,
však trávu, její žluť, a teplou hrudku hlíny,
ty nelze nemít rád - schoulené do peří.

Potichu ~~p~~ohládit srst a přehrabovat slámu,
jak v zimě jablůnka v rohoži snášet hlad,
za cizím klopýtat a tápat po neznámu
a štrachat v prázdnotě a dlouho vyčkávat.

Nechať si spiklenci spěchájí v zmrzlém sněhu
jak ovčí stádečko, až praská příkrov řek,
někomu zimu - kouř s pelyňkem - na noclehu,
druhému ostrou sůl slavnostních urážek.

Ó zvednout dlouhou hůl, na které lampa trčí,
jít se psem pod nebem hvězd jako ze soli
a na dvůr kartárce kohouta přinést v hrnci.
A bílý, bílý sníh, až oči rozpobí.

• • •

Spíš dlažbě rozumím než řeči holubičky.
Kostky jsou holubi, domy jak holubníčky,
zde jasným plamenem se z podkov rodí zvěst
po zvučném dláždění té prababičky měst.
Zde po událostech vždy děti hladověly,
vrabčáci Paříže, jak do vrabců když střelí,
zde sezobávali zrnitý střelný prach,
frygickou prabábou rozsypávaný hrách,
zde zapomenutá rozinka vzduchem letí,
proutěný košíček se vrývá do paměti,
a domy stěsnané - mlíčňáci v sanici -
v stařeckých čelistech stojí jak bratřici.

Zde jména měsíců jsou jako pro kořata,
zde s mlékem pila krev něžná lví kojennata,
a sotva vyrostla - rok s rokem v úprku
odzvoni obrovským kotrbám na krku.
Velikohlavatí zde ruce pozvedali,
s přísahou na písku jak s jablkem si hráli.
Těžko se hovoří: ne, neviděl jsem nic,
přece však promluvíme vzpomínám ponejvíc

toho, kdo pracku zved jak růži-rudolístku
a jako chlapeček všem ukazoval třísku,
neposlouchali ho, zpívali písničky,
lepili plakáty, líčili pastičky,
smáli se koňáci, jablka jedly děti,
pražily kaštany, točily flašiny,
a jasnou ulicí jak stezkou jelení
letěli vraníci kořatou zelení.

• • • •

Ještě jsem neumřel, ne, ještě nejsem sám,
dokavad mě i žemu žebrající
potěší majestát, vlastní všem rovinám,
skrytý i ve hladu, v mlze i ve vánici.

V nádherné chudobě, v čas bídy líbezný,
poznávám samotu, klid chvílek útěšných,
a blahoslavím je, ty noci i ty dny -
kdy sladká slova nemohou být hřích.

Ano, je ubohý, koho stín na soud volá,
i štěkot děsí, štve pláč meluzín.
A ubohý i ten, kdo sám už živ jen zpola
chce o almužnu prosit stín.

Leden 1937, Voroněž

• • •

Oblino zátok, písků až tam do modrava,
až k oblakům ty plachto nad louží,
s tebou jsem rozveden, když chápu, žeš ta pravá ...

Nad fugy varhan smutnější je mořská tráva,
je lživlasá a voní dlouhou lží ...
A neoblomnou něhou opilá je ~~řtá~~ hlava
a rez už břehy rozhlodává rží ...
Proč mám teď jiný písek v loži ?

Hrdelní Urale, ó záda Povolží
nebo ty, planino, vy jste má všechna práva,
jež dýchám z plných plic, než doslouží.

• • •

Jaká je tahle ulice ?
Osipa Mandelštama.
To má být jméno nebo žert ?
Můžeš je jak chceš obracet,
zní to jak faleš sama.

Málo se držel linie.
Nebýval jako lilie,
a proto tahle ulice,
nebo spíš tahle jáma,
nese dnes jméno tamtoho -
no, toho Mandelštama.

Duben 1935, Voroněž

... V prvních letech své básnické zkušenosti si Ginsberg uvědomil neúprosný tlak vnějších sil, které odevšad nutí lidské vědomí přijmout předem stanovené a slepé cesty, až odvrátí jakoukoli možnost individuálního účastenství, každou možnost alternace, a vedou k determinismu tak zruďnému proto, že je uměle vytvořen člověkem, prostředky sice svévolnými, schopnými však konstruovat narůstající a krystalizované nadstavby (vnucené masovými sdělovacími prostředky, psychologickým násilím vykonávaným na svobodnou myšlenku tiskem, rozhlasem, televizí, filmem, školou, politikou, církví): nadstavby artikulované do předsudků a předem daných pojmů, které se ve všem všudy vymykají kontrole individuálního vědomí.

... Ginsberg se jednou pro vždy přesvědčil, že jedinou možností individuálního záchrany - individuálního výrazu - je třeba hledat ve sféře mimolidské. Je přirozené, že "komunikace", první neodmyslitelný prostředek lidské realizace, musí dnes čelit úzkostiplnému problému, jak se vymknout světu falešných komunikací (televize, rozhlas, filmy, noviny atd.: zkrátka prostředkům výše zmíněné masové komunikace), aby mohl dosáhnout autentické komunikace vědomí: situace už vykrytalizovala do té míry, že člověk, který chce komunikovat, musí prorazit strop materialistického vědomí, vnuceného lidem mašinérií současného světa, říká Ginsberg.

... je nutno rozbít masovou komunikaci, a aby se to povedlo, je potřeba rozšířit prostor vlastního vědomí, vnitřní zkušenosti, a jen tak je možné realizovat vlastní ~~individuální~~ identitu. Co se stane potom, to G. neví. Léta už se podrobuje tortuře drog, jejichž prostřednictvím se staří světci spojovali s bohy nebo získávali telepatické schopnosti, aby byli s to vládnout svým kmenům, a ty aby je následovaly.

Už léta mluví o "dojmu autoeliminace či zmizení vesmíru, a jakéhokoliv Bytí zároveň se zmizením Mysli: kdy je mysl eliminována v nevědomost, až už návratem do drogy, či umělým kolapsem nebo smrtí."

"Jednou v noci v Peru jsem ~~se~~ pil ayahuasku s kouzelníky a ocítl jsem se tváří v tvář něčemu, co mi připadalo jako obraz smrti, která mě přišla znovu napomenout, jako už před dvanácti roky v Harlemu, že všechna má já byla jen marnost a prázdnota a pomíjivost, jako komáři, které jsem zabíjel v tropické noci. I když jsem povýšil na princip neidentitu, měl jsem ve skutečnosti strach, že mi má identita bude uzmuta, byl to strach ze smrti; zoufale jsem se zachytával rozkoší obrácených k já (svou přirozeností transeutních), otročících lásce, pohlaví, výdělku, cigaretám. Poezii, slávě, ksichtu a molochovi - byl jsem vyděšen a zoufale jsem se držel této identity, tohoto těla, i když jsem zvracel: a viděl jsem osud jako živého netvora mimo mě, který mě jednoho dne sežere zaživa. Čelem k limitaci člověka, obrátil jsem se zády k Věčnosti a chtěl jsem zůstat tím Allenem, jímž jsem byl a jímž zůstávám."

Ameriko, dal jsem ti všechno a teď nejsem nic.

Ameriko, dal jsem ti dva dolary a sedmadvacet centů 17 ledna 1956.

Nemůžu hájit něco, čemu nevěřím.

Ameriko, kdy skončujeme s lidským válčením?

Jdi do proudu se svou atomovou pumou.

Nenapišu básně, dokud nebudu ve své kůži.

Není mi dobře, neotravuj.

Ameriko, kdy budeš andělská?

Kdy si svlíkneš šaty?

Kdy se na sebe podíváš očima hrobu?

Ameriko, proč jsou tvoje knihovny plé slz?

Ameriko, kdy pošleš do Indie vajíčka?

Tvé nesmyslné požadavky mi lezou z krku.

Kdy budu moci jít do samoobsluhy a koupit si, co potřebuju, za své krásné oči?

Ameriko, konec konců, to ty a já jsme dokonali, ne ten příští svět.

Tvá mašinerie je na mne trochu moc.
Probouzíš ve mně přání stát se světcem.
Musí být nějaký jiný způsob, jak řešit tenhle spor.
~~Bo~~ Burroughs je v Tangeru ; nemyslím, že se vrátí, ato je zlověstné.
Jsi snad zlověstná nebo je to nějaký kanadský žert ?
Chtěl bych přistoupit k věci.
Odmítám vzdát se své posedlosti.
Ameriko, nestrkej do mně, já vím, co dělám.

& & & & &

...

já allen ginsberg jedno separované vědomí
já který chci být Bohem
já který chci slyšet nekonečné nejdrobnější chvění věčné harmonie
já který rozechvěle čekám až mě zničí ta éterická hudba v ohni
já který nenávidím Boha a dávám mu jména
já který dělám chyby na věčném psacím stroji
já který jsem Ztracen

& & & & &

Tohle je má raketa má osobní raketa posílám vzkaz tam nahoru Mimo
aby mě tam Někdo slyšel
Mou nesmrtelnost
bez ocele či kobaltu bazaltu nebo diamantu zlata nebo rtuťového ohně
bez cestovních pasů kartoték cárů papíru výbušných hlavic
a nakonec i beze mne
čirou myšlenku
poselství všude a všem stejně
posílám nahoru svou raketu aby přistála na kterékoli planetě která na ni čeká
přednost mají líbezné zbožné planety bez peněz

...

možnost

jaro 81

(vánoce) mn

skororecenze na

jednu z možných iv

red. poznámky Sh

skát

obálka

nemocnice Sh

osip mandelštam - výběr jd

allen ginsberg - výběr jd

obálka jd

fotografie Sh

[4]

Jerome